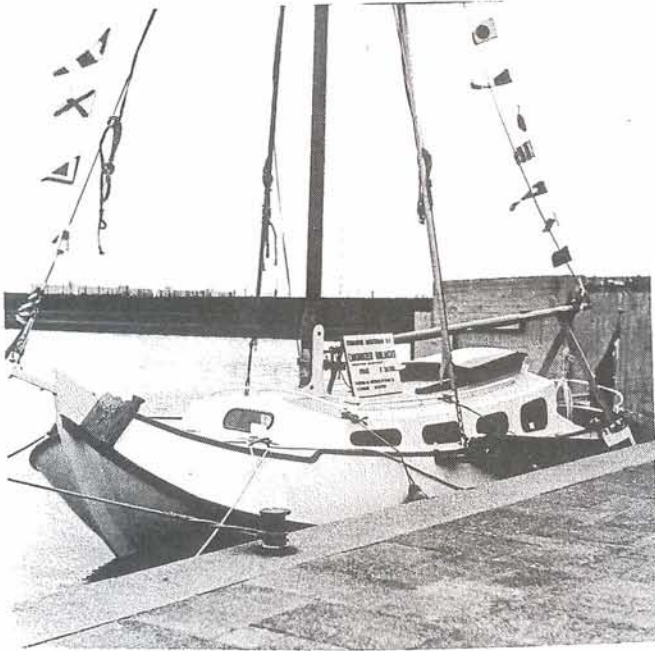

3.5. 'BOLLE BERTHA'

Kerngegevens

- Ontwerper: J.K. Gipon.
- Werk: Kooijman Jachtbouw, Zwijndrecht; casco gebouwd door W. v.d. Torre (Jachtwerf Delta), Brielle.
- Bouwjaar: 1966.
- Maten: Lengte over stevens: 7,00 meter; breedte: 2,60 meter op het grootspant, 2,72 meter over de zwaardklampen; waterlijn lengte 6,11 meter; diepgang 0,54 meter.
Waterverplaatsing 3,35 ton.
- Bouwwijze: Gladboordig.
Vlak van 7 mm. dikte met daarop gelaste spanten. Doorlopende kajuitopbouw. Stalen kajuitdak met spanten. Oorspronkelijk gebouwd met grote ramen; in 1987 zijn deze vervangen door koperen lichtranden. Doorlopende kielbalk. Geen loefbijter.
- Motor: Oorspronkelijk een Albin 10 pk benzinemotor en een elektrische afzuiginstallatie. In 1990 is deze vervangen door een 14 pk Ruggerini MM150 2-cylinder dieselmotor.
- Zeilen: Oorspronkelijk geleverd met een stagfok en een grootzeil; beide van wit katoenen doek (zeilmaker: Molenaar, Grouw). Sinds 1992 wordt - uit praktische overwegingen - gebruik gemaakt van een stagfok en een grootzeil van wit dacron (zeilmaker: Jan de Boer, Boornsterzwaag). De stagfok wordt veelal op een fokkeboom gezeild. Geen kluiver.
- Zeilnummer: 117 VD.
- Kleur: Witte romp, zowel boven als onder het berghout; witte kajuitopbouw. Donkergroen berghout en potdeksel.
- Interieur: Vooronder: tweepersoons dwarskooi, afgesloten toiletruimte (thans bergkast) en natgoedkast (thans toilet).
Kajuit: twee langsbanken en bij de ingang (tegenover elkaar) aanrecht en kookhoek.
- Stamboek: Plaquettenummer 1430.
- Eigenaren: 1966 - 1969 : familie A.A. de Boer te Leeuwarden.
1969 - 1987 : familie D. Janssen te Nijmegen.
1987 - heden : familie H. de Graaf te Barneveld.

1966: In 1966 bezoekt de heer De Boer de Hiswa. Na enkele jaren van motorbootvaren wordt deze zeiler-in-hart-en-nieren opnieuw verliefd: nu op de lijnen van de Enkhuizer bol.

Na een tweede bezoek aan de Hiswa wordt het schip gekocht. Koopsom f. 29.500,-, afgeleverd in Wartena. Na de Hiswa gaat het schip eerst terug naar de werf. Hier worden de naamborden aangebracht evenals de teakhouten plank tegen de achterplecht met de spreuk: "Gejaagd door de wind". Verder komt er een afzuiginstallatie in ten behoeve van de benzinemotor. Daarna gaat de 'Anna Elisabeth' over land naar haar ligplaats in jachthaven De Jong in Wartena.

1967: In dit jaar wordt veelal gezeild in de omgeving van Wartena, Eernewoude en Grouw. De familie De Boer, alsmede hun dochter, brengt hun vakantie grotendeels door in de Zuid-Westhoek van Friesland.

1968: Een jaar, waarin de 'Anna Elisabeth' intensief wordt gebruikt. Niet alleen door de ouders maar ook door de kinderen. Ook dit jaar is het vaargebied Friesland.

1969: Door een verhuizing eind 1968 zal de 'Anna Elisabeth' nog maar

weinig worden gebruikt. Daarom vindt op donderdag, 15 mei 1969 in een café in Wartena de overdracht plaats aan Dirk en Bep Janssen (+ 4 kinderen!) uit Nijmegen voor een bedrag van f. 25.000,-.

Allereerst wordt het schip omgedoopt in 'Bolle Bertha'. Na alles in gereedheid gebracht te hebben varen we af om vier dagen later in Kiftrik aan de Maas (de nieuw thuishaven van 'De Batavier') aan te komen. De tocht ging langs Lemmer, Noord-Oost-polder,

Zwarte Water naar de IJssel. Daarna stroomopwaarts naar Pannerden. Dan de Waal af tot Nijmegen en daar door het Maas-Waal-kanaal richting thuishaven.

TE KOOP AANGEBODEN:

1. **SAILMASTER:** polyester zeiljacht 6,70 x 2,20 x 0,70 m. Bouwjaar 1963. Geheel compleet, met buitenboordmotor Buccaneer, preekstoel, zeereling, grootzeil, stagfok, stormfok, kombuis, gootsteen, koelbox, watertank, onderwaterpomptoilet, kussens, 4 slaappleaatsen, teakhouten dolboord, brons beslag, teakhouten vlonders. f 12.000,—
2. **GRUNDELJACHT:** stalen platbodemzeiljacht 7,50 x 2,50 x 0,50 m. Zeilopp. 25,5 m², grootzeil en stagfok dacron. Bouwjaar 1963. Vijf slaappleaatsen, binnenboordmotor Albin 0.21, teakhouten potdeksel, deurtjes en schuifluik, teakhouten vlonders, kombuis, gootsteen, dektent. f 19.000,—
3. **ST. JOZEPH:** kajuitmotorboot, afm. 6,80 x 2,30 m, bouwjaar 1964, met 18-pk Evinrude in bun, 5 slaappleaatsen met kussens, kombuis, toilet, dektent, watertank, r.v.s. aanrecht. f 8000,—
4. **ENKHUIZER BOLJACHT:** stalen platbodemkajuitzeiljacht 7,00 x 2,70 x 0,50 m. Zeilopp. 27,5 m². Bouwjaar 1965. Binnenboordmotor Albin 0.21. Kombuis met gootsteen, vijf slaappleaatsen, zelfl. kuip. Fraai en ruim scheepje. f 25.000,—
5. **TJALKJE:** platbodemzeiljacht 8,60 x 2,25 x 0,40 m. Voormalig Fries beurtscheepje, in 1966 gerestaureerd. Nieuw tuig. Vijf slaappleaatsen. Mooie kajuitopbouw. Prima zeiler. Prijs n.o.t.k.

KOOIJMAN & DE VRIES JACHTBOUW N.V.

DEILSEDIJK 62 — DEIL AAN DE LINGE

Telefoon (03457) 4 21, bij geen gehoor (03451) 34 97

De zomervakantie wordt doorgebracht in het reeds besproken vakantiehuise aan 't Vossemeer bij Roggebotsluis. De 'Bolle Bertha' ligt daar voor de deur. Van daaruit maken we korte tochtjes en kunnen zo het schip wat beter leren kennen. De Leukothea 'Bramzigtje' zal met z'n lengte van 3,70 meter de komende jaren gaan dienen als "bijbootje".

70: Het voorjaarsuitstapje van jachthaven 'De Batavier' gaat dit jaar naar de Biesbosch.

De zomervakantie gaat naar Friesland. Dit jaar heen en terug via het Amsterdam-Rijn-kanaal, Vecht, Randmeren en Zuid-West-Overijssel. Grouw wordt uitgekozen om naar het skûtsjesilen

te gaan kijken.

1971: Evenals vorig jaar wordt Friesland als vakantiebestemming gekozen. De heenreis gaat via de IJssel en terug varen we via het Amsterdam-Rijn-kanaal.

Skûtsjesilen kijken gebeurt in Eernewoude in 't gat van Kienhuis aan de Folkertsloot achter de rietkraag. Veilig en een prachtig uitzicht. We ontmoeten daar onze overburen met de 'Sint Lucas', een ijzeren boeier van 12 meter uit het begin van deze eeuw. Na enkele dagen met hen opgevaren te zijn, nemen we afscheid en gaan we richting thuishaven.

1972: Aan het begin- van wat later zal blijken een lang vaarseizoen te zijn - vertrekken we tijdens het Pinksterweekend naar Brielle. Drie weken later komen we weer aan boord om verder te varen via Rotterdam, de Hollandse IJssel naar Gouda. Een week later vervolgen we onze tocht via Alphen a/d Rijn naar de Kagerplassen. Vervolgens gaan we op 8 juli weer aan boord, maar nu voor een langere periode. 'Bramzigtje' - op de trailer meegenomen - wordt te water gelaten en zal ons deze vakantie vergezellen.

Via Amsterdam, met als ligplaats Singel, richting Monnikendam. We steken de Gouwee over naar Marken en weer terug naar Volendam. Hoorn en Enkhuizen worden aangedaan voordat we oversteken naar Lemmer, met uiteindelijke bestemming Schiermonnikoog. Na een verblijf van enkele dagen aldaar, wordt de terugtocht ingezet via Dokkum en Leeuwarden. In Warmond sluiten we onze vakantie af.

De daarop volgende weekeinden worden benut om de 'Bolle Bertha' weer naar 'De Batavier' te varen.

In augustus varen we naar Venlo, waar we de boot door een schildersbedrijf laten schilderen. In oktober keren we weer terug.

1973: Dit jaar op weg naar Zeeland. Via het Hollands Diep naar Willemstad. Nadat we de gevreesde "bellensluis" van Volkerak gepasseerd zijn, zitten we op het zoute getijdenwater. Bruinisse is onze eerste plaats die we aandoen. Na deze enerverende tocht even een paar dagen ietwat rustiger water op de Grevelingen, waar we Brouwershaven aandoen.

Via Bruinisse naar Zierikzee. Na Veere aangedaan te hebben, gaat de reis via Sint Annaland en Willemstad noordwaarts naar Amsterdam - Enkhuizen en Stavoren. We doorkruisen Friesland richting Dokkumer Nieuwe Zijlen en brengen daar de nacht door naast een zusterschip, genaamd 'Vrouw Trixt'? De oversteek naar Schiermonnikoog wordt gemaakt. Na enkele dagen verwaaid te hebben gelegen, moeten we als de donder huiswaarts om op tijd terug te zijn in de thuishaven.

1974: Door gebrek aan een uitgebreid scheepsjournaal zal vanaf hier de verslaglegging in tegenstelling tot voorgaande jaren wat summier zijn.

Voorzover na te gaan aan de hand van enkele havenkiekjes, hebben we dit jaar de vakantie doorgebracht in de provincies Zuid- en Noord-Holland.

1975: Vakantie In Zeeland. Voordat we de Volkeraksluizen doorgaan, wordt eerst het Haringvliet aangedaan. Middelharnis en Hellevoetsluis worden bezocht. Daarna het zoute water op: richting Zierikzee en het Veerse Meer. Van Veere naar Goes varen we op met de Belgische hoogaars 'Den Aeschaart'. Na enkele dagen Goes kunnen we opnieuw terugzien op een afwisselende en zeer geslaagde zeilvakantie.

1976: Voor het eerst wordt er met de 'Bolle Bertha' deelgenomen aan een zeilwedstrijd. Niet slechts één dag, maar meteen een hele week: de Deltaweek. Een geweldige ervaring, maar als gevolg van meestal te veel of helemaal geen wind zonder noemenswaardig resultaat. Maar dit heeft

het enthousiasme niet mogen drukken. Tijdens één van de wedstrijden op de Oosterschelde richting Roompot hebben we kunnen ontdekken wat de grenzen zijn van de 'Bolle Bertha' en van de toch behoorlijk zeewaardige bemanning.

Onze vakantie begint in Zierikzee, maar brengt ons naar Friesland, waar Frank en Lodewijk op zeilkamp gaan. Te Spakenburg eindigt onze vakantie, om later in het seizoen de 'Bolle Bertha' weer naar huis te varen.

1977: Vanuit jachthaven 'De Batavier' opnieuw naar Zeeland. Maar nu tot het uiterste puntje: Vlissingen. Alle bekende, maar ook minder bekende, steden en plaatsjes worden aangedaan.

Ons bijbootje 'Bramziggertje' verandert deze vakantie van eigenaar.

1978: In het voorjaar gaat de 'Bolle Bertha' naar Koudum. Olaf zeilt met klasgenoten een tweetal weken door Friesland. Vervolgens wordt van hieruit koers gezet naar Schiermonnikoog. Tot dit moment is de oversteek van Lauwersoog naar Schiermonnikoog onze enige waddenervaring.

1979: Dit jaar geldt als vakantiebestemming het vaargebied van Zeeland. Inmiddels is door het toenemen van de leeftijd van de kinderen het animo om gezamenlijk te gaan varen wat afgenomen. Ze gaan liever op eigen houtje.

1980: Ongetwijfeld is er ook dit jaar gevaren: de herinnering laat ons echter helaas in de steek.

1981: Voor het eerst bestaat de mogelijkheid om ruim zes weken te kunnen varen. Welke bestemming kies je dan uit, als je (met uitzondering van de Wadden) zowat elk hoekje van Nederland gezien hebt: Denemarken! We hebben er veel over gehoord en dan nu zelf maar eens gaan kijken hoe het daar is.

Heen en terug binnendoor. Dat betekent veel motoren: Emden, Bremerhaven, Otterndorf. Bij Otterndorf kom je via een sluis, die bij laagwater in één keer opengezet wordt, op de Elbe. Je wordt dus als het ware de Elbe opgezogen.

Eénmaal op de Oostzee aangekomen, is daar de ruimte. We hebben de zuidwesthoek bevaren met plaatsen als Maasholm (Dld.), Spudenburg, Augustenborg, Aabenraa, het eiland Als, Mittelfart, Manstal, etc. Rekeninghoudend met de bemanning en het weer leent de 'Bolle Bertha' zich uitstekend om hier te varen.

1982: Voorzover na te gaan, heeft de 'Bolle Bertha' dit jaar in Zeeland gevaren.

1983: Voorzover na te gaan, heeft de vakantie dit jaar in Friesland plaatsgevonden.

1984: Zoals al eerder verteld, was tot nu toe Schiermonnikoog onze enige wadervaring. Dit jaar hebben we besloten daar verandering in te brengen. We gaan naar het Duitse wad. Vanuit Delfzijl gaat het richting Greatsiel (vaste wal). Verder oostwaarts varende, worden de eilanden Baltsum en Spiekeroog aangedaan. Westwaarts eerst naar de vaste wal. Daarna naar Baltsum, Norderney, Juist en Borkum.

De apotheose van deze vakantie komt als we in één ruk van Borkum naar Lauwersoog zeilen. We nemen daarbij maar liefst drie wantijen. Hier komt het voordeel van een geringe diepgang naar voren. Een met ons opvarende schokker hebben wij bij het laatste wantij achter ons gelaten, terwijl wij - geholpen door de motor op halve kracht - onszelf met de buik over het zand trokken om vervolgens weer in dieper vaarwater te belanden: we hoeven niet te overnachten in Noordpolderzijl.

1985: Voorzover na te gaan, heeft de 'Bolle Bertha' dit jaar in Friesland gevaren.

1986: Voorzover na te gaan, heeft de vakantie dit jaar in Friesland plaatsgevonden.

1987: De 'Bolle Bertha' ligt te koop bij Nautisch Centrum Heech. Loek de Hoog, de eigenaar van dit bedrijf, bemiddelt bij de transactie. Hierbij wordt bedongen dat de oorspronkelijke grote ramen worden dichtgelast en vervangen door koperen licht-randen. Henk en Riet de Graaf worden de nieuwe eigenaren tegen een prijs van f. 32.000,-. Er moet wel wat gebeuren aan het schip, doch het ziet er verder toch bijzonder goed onderhouden uit. Zij laten het schip registreren in het Stamboek voor Ronde en Platbodemjachten (plaquettenummer 1430).

1988: De eerste vakantie op de 'Bolle Bertha'

wordt doorgebracht in Friesland en in de Kop van Overijssel. Daar worden plaatsen als Roggebotsluis, Kampen, Blokzijl, Vollenhove en Zwartsluis aangedaan. Rustig water om ervaringen met het schip op te doen. Het vraagt ook enige aanpassingen van het gezin (3 zoons) om enkele weken op zo'n kleine ruimte te verblijven.

Als thuishaven geldt 'De Koevoet' aan het Koevordermeer in Friesland.

1989: Dit jaar gaat het richting het noorden van Friesland (Lauwersmeer). Een oversteek naar Schiermonnikoog blijkt door de harde wind niet mogelijk. Daarom richting Groningen, waar je toen met het schip nog een plekje in het centrum kon vinden (nu ligt daar het Groninger Museum). De Albin-benzinemotor blijkt dan toch wel oud en der jaren zat te zijn. Vanuit Groningen krijgen we een sleepje aangeboden tot 'De Koevoet'.

1990: In het voorjaar wordt de motor vervangen door een nieuwe dieselmotor: een Ruggerini MM150 2-cylinder van 14 pk.

Voor het eerst wordt deelgenomen aan de reünie van het Stamboek in Heeg. Daarna gaat het met de Palingtocht richting Sail Amsterdam. Een gezellige tocht met zo'n

dertig platbodems, waaronder ondermeer de Enkhuizer bol 'Wendel' van Jacob en Dini Hagen.

Sail Amsterdam is een bijzondere, soms wat chaotische, belevenis. Na afloop gaan we richting Volendam om de volgende dag via Enkhuizen de oversteek naar Lemmer te maken. Vanuit 'De Koevoet' wordt het laatste deel van de vakantie gevierd.

1991: Na de geslaagde lustrumreünie van de SKV in Huizen wordt in de zomer deelgenomen aan een Waddentocht met een 8-tal schepen. Een fijne vakantie, waarbij de stevige wind het aantal zeildagen wat beperkte. Vanuit Makkum gaat het via de Richel, Vlieland (dat vol blijkt te zijn) naar West-Terschelling; dan naar Ameland en vervolgens naar Schiermonnikoog.

1992: In het voorjaar van 1992 wordt een stel nieuwe zeilen besteld bij Jan de Boer in Boornsterzwaag.

We hebben voor het komende seizoen een ligplaats gevonden in Heeg. Wij vinden het vaargebied rond Heeg voor een weekend aantrekkelijker.

Ook dit jaar wordt de vakantie doorgebracht op de Wadden. Nu met een 10-tal schepen. Het weer werkt mee, hetgeen een aantal schitterende zeildagen, ondermeer langs de 'slechtweerroutes', oplevert. Opnieuw een vertrek uit Makkum, Vlieland blijft nu buiten beeld, maar vanuit Harlingen worden

de andere eilanden aangedaan en vallen we 's nachts ook een keer droog op de Koffiebonenplaat. We ervaren dat je daar bijzonder beschut ligt, behalve als de wind draait.

In de winter wordt het interieur veranderd: het onderwatertoilet wordt eruit gesloopt en vervangen door een toiletemmer in een houten doos in de 'natgoedkast'. De oorspronkelijke toiletruimte levert nu een enorme kastruimte op.

1993: De 'Bolle Bertha' blijkt zich op handicap prima te kunnen meten met de grote en computer-ontworpen Lemster-aken: op het Hemelvaartweekend van de SKV wordt ze eerste in een wedstrijd met zo'n 30 platbodems.

De zomer geeft veelal slecht weer met (te) veel wind. Vanuit Friesland wordt de tocht ondernomen naar de reünie van het Stamboek in Brielle. Een lange tocht in slecht weer via de Randmeren, Amsterdam en Gouda. De reünie is gelukkig een sfeervolle bijeenkomst met goed weer. Daarna wordt de rest van de vakantie doorgebracht in Zeeland. Met de harde wind zeker geen genoegen. Daarom gaan we niet door naar Antwerpen, maar trekken via Willemstad, Biesbosch, Gorinchem over de Vecht naar Spakenburg. Daar laten we de 'Bolle Bertha' achter voor de rest van dit seizoen.